

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove
Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik
za period 01.01-31.12.2022. godine**

Broj: RV042-23

Banja Luka, 12.07.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	13
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji	14
	6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci	14
	6.1.1. Prihodi.....	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	15
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	16
	6.2.1. Nefinansijska imovina.....	16
	6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja.....	17
	6.2.3. Obaveze i razgraničenja	18
	6.2.4. Vlastiti izvori.....	18
	6.3. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.4. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	19

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2022. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine; prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je detaljnije opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor. Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2022. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine nije organizovan i izvršen shodno odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer prije popisa nisu izvršene neophodne pripremne radnje (ažuriranje knjigovodstvenih evidencija imovine, procjena vrijednosti dijela opreme i dodjela inventurnih brojeva), nije izvršen popis građevinskog zemljišta, nisu sačinjene popisne liste finansijske imovine i obaveza, nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem vrijednosti popisane imovine. Takođe, izvještaji o popisu ne sadrže minimalno propisane elemente (uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja) i isti nisu razmatrani od strane nadležnog organa Doma zdravlja, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) i (2), 15.

stav (2) i (3), 17. stav (4), 18. stav (1) tačka 2), 20. stav (1) tačka 3) i 4) i 21. stav (1) pomenutog pravilnika.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1. ovog Izvještaja:

Zemljište i revalorizacione rezerve su potcijenjene za iznos od 9.762 KM, jer građevinsko zemljište nije priznato i evidentirano u navedenom iznosu i nisu formirane revalorizacione rezerve po istom osnovu, što nije u skladu sa članom 33. stav (3) i članom 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.4. ovog Izvještaja:

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje nisu objelodanjene informacije u vezi bruto vrijednosti i akumulirane ispravke vrijednosti na početku i na kraju perioda za stalnu imovinu, usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i kraju perioda, informacije o ograničenju vlasništva nad zgradama i objektima, te informacije o vlastitim izvorima sredstava, što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88 tačke d. i e. i paragraf 89 tačka a) i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 6.2.2. ovog Izvještaja:

Prema ugovoru sa Fondom o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini, Dom zdravlja mjesečno ispostavlja fakturu u visini 1/12 ugovorenih sredstava. Navedeno fakturisanje ne predstavlja stvarno izvršene zdravstvene usluge, već fakturisanje 1/12 mjesečno od ugovorenih sredstava, odnosno fakturisana vrijednost izvršenih usluga koje Dom zdravlja pruža svodi se na izvedenu vrijednost. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše veći iznos iskazanih rashoda u odnosu na prihode.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 12.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik za 2022. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Dnevnik blagajne nije zaključivan na kraju svakog dana u kojem je bilo promjena u blagajni, već na mjesečnom nivou, što nije u skladu sa članom 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik nije vršio polog novca od naplaćene participacije na jedinstveni račun trezora Opštine, što nije u skladu sa članom 8. stav (1) i (2) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik nije uspostavila pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme i zaliha shodno članu 12. stav 5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Nije donesena odluka o uvođenju dežurstva / pripravnosti u Domu zdravlja, što nije u skladu sa članom 128. stav (1) Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 11. i 14. stav (1), (4) i (5) alineja a) Pravilnika o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Nije donesen Plan javnih nabavki za 2022. godinu, a nabavke goriva i usluga održavanja vozila u iznosu od 59.937 KM izvršene su bez provođenja procedura javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 6. i 17. stav (1) Zakona o javnim nabavkama.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Lice imenovano za direktora Javne zdravstvene ustanove „Sveti Luka“ Kalinovik, obavlja i poslove ljekara kao jedini zaposleni doktor medicine u navedenoj ustanovi. Propisima kojima se uređuje oblast rada i plata zaposlenih u zdravstvu, nije definisan način evidentiranja sati na radu i obračuna plate direktorima Domova zdravlja koji su uporedo angažovani i u timovima porodične medicine ili na obavljanju drugih zdravstvenih usluga.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik.

Banja Luka, 12.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa i izvještavanje vrši u skladu sa članom 4. stav (1) i (2), 15. stav (2) i (3), 17. stav (4), 18. stav (1) tačka 2), 20. stav (1) tačka 3) i 4) i 21. stav (1) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) evidentiranje potraživanja po osnovu izvršenih ambulantnih usluga i usluga prevoza pacijenata, vrši u skladu sa odredbama člana 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i
- 3) u obrazloženjima uz finansijske izvještaje, objelodane informacije u skladu sa zahtjevima MRS JS 17- Nekretnine postrojenja i oprema (paragraf 88 tačke d. i e. i paragraf 89 tačka a.) i druge relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se izvrši opis i popis poslovnih procesa u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti, uspostavi knjiga poslovnih procesa i druge aktivnosti koje su propisane odredbama navedenih propisa,
- 2) u dijelu koji se odnosi na broj organizacionih jedinica, usklade odredbe Statuta Doma zdravlja i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta i da se navedenim pravilnikom utvrdi broj i opis radnih mjesta i broj izvršilaca,
- 3) blagajničko poslovanje i upravljanje gotovim novcem, vrši shodno članu 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i članu 8. stav (1) i (2) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- 4) donese akt o korišćenju službenih vozila, usvoji normativ potrošnje goriva, vrši kontrola utroška goriva i da se u skladu sa članom 3. i 5. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga, izdaju i popunjavaju putni nalozi za službena vozila,
- 5) radno vrijeme i raspored radnog vremena, utvrdi u skladu sa članom 61. stav (3) i 66. Zakona o radu,
- 6) evidentiranje sati provedenih na radu i sati dežurstva i pripravnosti, vrši u skladu sa članom 3. i 5. Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu i članom 126. stav (6) i (7) Zakona o zdravstvenoj zaštiti i da se donese odluka o uvođenju dežurstva i/ili pripravnosti u Domu zdravlja shodno članu 128. stav (1) navedenog zakona i članu 11. i 14. stav (1), (4) i (5) alineja a) Pravilnika o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja,
- 7) pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme i zaliha uspostave na način da obezbijede analitičke podatke i uvid u hronološki prikaz poslovnih događaja na sredstvima u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,

- 8) popunjavanje obrazaca i unos u sistem Glavne knjige trezora, vrši u skladu sa tačkom 13., 14. i 15. Uputstva o formi, sadržaju i načinu popunjavanja obrazaca za trezorsko poslovanje budžetskih korisnika,
- 9) donosi plan nabavki i nabavke roba i usluga vrše uz primjenu odredbi Zakona o javnim nabavkama kako je propisano članom 6. i 17. stav (1) navedenog zakona i
- 10) aktivnosti koje se odnose na pripremu budžeta (izrada budžetskog zahtjeva i obrazloženja) sprovode u skladu sa članom 25. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o zdravstvenom osiguranju,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti,
- Odluka o usvajanju budžeta, Odluka o rebalansu budžeta i Odluka o izvršenju budžeta Opštine Kalinovik za 2022. godinu
- Zakon o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika,
- Zakon o radu, glava II i XXII,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, , glava I-IV, VI, X, XII i XIII i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole i Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2022. godinu,
- Pravilnika o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja,
- Odluka o utvrđivanju cijene rada u oblasti zdravstva i socijalne zaštite,
- Pravilnik o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu,
- Uputstvo o formi, sadržaju i načinu popunjavanja obrazaca za trezorsko poslovanje budžetskih korisnika,
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnih naloga,
- Pravilnik o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta
- Statut Doma zdravlja i
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske i Odluka o visini naknade za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Dom zdravlja Kalinovik je osnovan 1977. godine Odlukom Skupštine opštine Kalinovik, a Rješenjem Okružnog privrednog suda Trebinje iz 2011. godine registrovan je kao Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik (u daljem tekstu: Dom zdravlja) s ciljem obavljanja zdravstvene djelatnosti od posebnog društvenog interesa na području Opštine Kalinovik.

Obavljanje djelatnosti, organizacija rada i druga značajna pitanja vezano za rad Doma zdravlja regulisana su Zakonom o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12, 44/16 i 122/18), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 106/09, 44/15 i 57/22) i Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 110/16, 94/19 i 44/20).

Organi upravljanja Doma zdravlja su direktor i Upravni odbor koje imenuje i razrješava osnivač.

Dom zdravlja se finansira iz budžeta opštine Kalinovik, sredstava Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond), naplate izvršenih usluga od korisnika zdravstvene zaštite, donacija i drugih izvora finansiranja.

Finansijske transakcije, Dom zdravlja obavlja u sistemu Jedinostvenog računa trezora opštine Kalinovik i ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u cjelosti u sastavu Glavne knjige trezora Opštine (u daljem tekstu: GKT).

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Doma zdravlja za period 01.01-31.12.2022. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je angažovana na provođenju finansijske revizije Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, utvrđene su djelatnost, nadležnost, unutrašnja organizacija, poslovanje, upravljanje, kao i druga pitanja značajna za rad ustanove.

Dom zdravlja je 13.05.2010. godine donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta, sa četiri izmjene i dopune pravilnika (16.11.2012. godine, 26.08.2013. godine, 31.12.2021. godine i 25.05.2022. godine). Na izmjene i dopune Pravilnika nije pribavljena saglasnost načelnika Opštine Kalinovik, što nije u skladu sa članom 19. Zakona o sistemu javnih službi. Navedenim pravilnikom i njegovim izmjenama i dopunama, nisu utvrđena radna mjesta i broj izvršilaca, kako je propisano članom 7. ovog pravilnika.

Broj organizacionih jedinica utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i članom 13. Statuta nije usaglašen. Navedeni akti nisu usklađeni sa članom 10. Pravilnika o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/11, 83/1, 76/12 i 14/14), kojim su propisane djelatnosti primarnog nivoa zdravstvene zaštite.

Na dan 31.12.2022. godine u Domu Zdravlja bilo je zaposleno 16 lica i to jedno imenovano lice direktor, 13 zaposlenih na neodređeno i dva lica zaposlena na određeno vrijeme.

U toku 2022. godine jedno lice je prekinulo radni odnos zbog odlaska u penziju, na neodređeno vrijeme radni odnos su zasnovala dva lica, a na određeno vrijeme jedno lice. Za zapošljavanje navedenih lica nije pribavljena saglasnost nadležnog Ministarstva, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske o ograničavanju zapošljavanja u javnim zdravstvenim ustanovama i fondovima u Republici Srpskoj od 28.01.2015. godine.

Pravilnikom o računovodstvu JZU Doma zdravlja Kalinovik (iz 2013. godine), Pravilnikom o disciplinskom i materijalnom postupku i odgovornosti radnika iz 2010. godine i Pravilnikom o radu, dijelom su propisani računovodstveni i odgovarajući interni kontrolni postupci i radnje. Pravilnik o radu je donesen u maju 2022. godine i isti nije usklađen sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/22 i 132/22).

Dom zdravlja nije sačinio plan i godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu, što je propisano Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22) i nisu preduzete aktivnosti u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17). Takođe, nije uspostavljena knjiga poslovnih procesa, nisu identifikovani i procijenjeni rizici (tačka 22. navedenog uputstva), kao ni druge aktivnosti zahtijevane navedenim propisima, osim imenovanja odgovornog lica za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole.

Evidencija o prisustvu radnika na radu, odnosno evidentiranje sati provedenih na radu i sati dežurstva, nije vršeno u skladu sa članom 3. i 5. Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 40/16) i članom 126. stav (6) i (7) Zakona o zdravstvenoj zaštiti, kojim je propisano da je zdravstvena ustanova dužna da izvrši raspored radnog vremena radnika najmanje za 30 narednih dana i da u evidenciji navede vrijeme početka i završetka dnevnog rada radnika.

Dom zdravlja je shodno članu 126. Zakona o zdravstvenoj zaštiti u obavezi da obezbijedi zdravstvenu zaštitu osiguranim licima tokom 24 h, odnosno rad u jednoj, dvije ili više smjena, kroz uvođenje dežurstva i/ili pripravnosti (u skladu sa potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga). Nije donesena odluka o uvođenju dežurstva/pripravnosti u Domu zdravlja, što nije u skladu sa članom 128. stav (1) navedenog zakona, kojim je propisano da ovu odluku donosi direktor u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast rada i plata zaposlenih u zdravstvu.

Lice imenovano za direktora Doma zdravlja, obavlja i poslove ljekara kao jedini zaposleni doktor medicine u navedenoj ustanovi. Propisima kojim se uređuje oblast rada i plata zaposlenih u zdravstvu, nije definisan način evidentiranja sati na radu i obračuna plate direktorima Domova zdravlja koji su uporedo angažovani i u timovima porodične medicine ili na obavljanju drugih zdravstvenih usluga.

Za direktora Doma zdravlja, koji ujedno obavlja i poslove ljekara u Domu zdravlja (kod obračuna plate se primjenjuje koeficijent direktora), osim obračuna plate za redovne sate na radu, vršeno je uvećanje plate po osnovu sati dežurstva (8 sati) i pripravnosti (8 sati) koje je, kao jedini ljekar u ustanovi, ostvario za svaki dan u mjesecu, što nije u skladu sa članom 61. stav (3) i 66. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16, 66/18, Odluka US 91/21 i 119/21), kojim je propisano da radnik u toku godine ne može raditi prekovremeno više od 230 časova (prema odredbama navedenog zakona i dežurstvo na radnom mjestu se smatra prekovremenim radom). U Domu zdravlja djelatnost porodične medicine obezbjeđuje samo jedan tim. Evidentiranje sati dežurstva i obračun naknade plate po osnovu istog, nije usklađen sa članom 11. i 14., stav (1), (4) i (5 pod a) Pravilnika o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja

kojim je propisano da hitnu medicinsku pomoć, kao obavezan dio redovne aktivnosti, pružaju timovi primarnog nivoa zdravstvene zaštite i koja se u mjestima sa manje od pet timova, organizuje kroz pripravnost (tako da se obezbijedi prisustvo jednog tima kontinuirano u toku 24 časa).

Nisu propisana pravila korišćenja službenih vozila, normativ potrošnje goriva za službena vozila Doma zdravlja i nije vršena kontrola utroška goriva po pojedinim vozilima. Za službena vozila Doma zdravlja, nisu izdavani i popunjavani putni nalozi za vozila, što nije u skladu sa članom 3. i 5. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 74/17), kojim je propisana obaveza izdavanja, popunjavanja i vođenja evidencije o izdatim putnim nalogima.

Pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme kao i zaliha nisu uspostavljene, te nije omogućen uvid u analitičke podatke kao ni hronološki prikaz promjena izvršenih poslovnih događaja na stalnim i tekućim sredstvima shodno članu 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20).

Program rada za 2022. godinu je donio direktor, ali isti nije usvojen od strane Upravnog odbora Doma zdravlja, što nije u skladu članom 29. Statuta Doma zdravlja.

Dnevnik blagajne nije zaključivan na kraju svakog dana u kojem je bilo promjena u blagajni, već na kraju mjeseca, što nije u skladu sa članom 11. stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Nije vršen polog novca od naplaćene participacije (ukupan promet blagajne iznosi 3.639 KM) na jedinstveni račun trezora Opštine, što nije u skladu sa članom 8. stav (1) i (2) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 86/12). Isplate iz blagajne su vršene za putne troškove i usluge održavanja službenih vozila.

Odgovorno lice u Domu zdravlja je mjesečno Opštini dostavljalo popunjene Obrasce 3 (Dom zdravlja nema direktnu konekciju sa trezorom) u kojima su unesene promjene u blagajni za odgovarajući mjesec, a unos u sistem GKT Opštine je u zbirnom iznosu izvršen tek u decembru 2022. godine, što nije u skladu sa tačkom 13. Uputstva o formi, sadržaju i načinu popunjavanja obrazaca za trezorsko poslovanje budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 10/17), kojim je propisano da se primljeni obrasci, nakon izvršene kontrole, unose u sistem trezora u roku od tri dana od prijema istih. Takođe, kod evidentiranja faktura dobavljača, Obrazac 2 se sastavlja zbirno za više poslovnih događaja (sabrano više računa određenog dobavljača u jedan iznos) i kao takav unosi u sistem GKT, što nije u skladu sa tačkom 14. i 15. navedenog uputstva.

U avgustu 2022. godine, zbog havarije na vodovodnoj mreži Doma zdravlja, došlo je do uništenja dokumentacije u arhivi Doma zdravlja (Rješenje Arhiva RS br: 07/4.06.0301/624.04-28/23 od 10.04.2023. godine, o uništenju oštećene dokumentacije), koja se odnosila na period 2008-2021. godina (u okviru iste su i popisne liste iz ranijih godina). Obzirom da Dom zdravlja nema uspostavljenu pomoćnu knjigu za nefinansijsku imovinu, evidencija o pojedinačnim osnovnim sredstvima (analitika) je vođena samo na popisnim listama, koje su uništene u navedenoj havariji. Procjena imovine nije vršena.

U skladu sa Rješenjem o imenovanju komisije za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđeno je da popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza – u daljem tekstu: Pravilnik („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 45/16 i 113/21), jer:

- do dana određenog za popis nisu izvršene neophodne pripremne radnje (nisu ažurirane knjigovodstvene evidencije imovine, odnosno nije izvršena procjena vrijednosti dijela imovine koja je u cijelosti amortizovana i za koju Dom zdravlja ne posjeduje odgovarajuću dokumentaciju - računi i popisne liste iz ranijih godina koje su uništene u

poplavi arhive, opremi i inventaru nisu dodjeljeni inventurni brojevi), što nije u skladu sa članom 15. stav (2) i (3) Pravilnika,

- nije izvršen popis građevinskog zemljišta, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) i (2) Pravilnika,
- nisu sačinjene popisne liste finansijske imovine i obaveza, što nije u skladu sa članom 17. stav (4) Pravilnika,
- nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem vrijednosti popisane imovine (korekcija vrijednosti zgrada i objekata je iskazana u iznosu od 99.972 KM, a prema izvršenom popisu ista iznosi 112.792 KM, dio opreme je popisano samo količinski, nabavna i ispravka vrijednosti motornih vozila po popisu manja je za 39.319 KM u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost, popisna komisija se nije odredila u vezi navedenog, a prema izjavi odgovornog lica razlika se odnosi na vozila koja su u cijelosti amortizovana i već duži vremenski period nisu u upotrebi, ali ista nisu rashodovana - sanitet Jugo Florida iz 1997. godine, Lada Niva iz 2000. godine i Škoda Fabija iz 2001. godine), što nije u skladu sa članom 18. stav (1) tačka 2) Pravilnika i
- izvještaji o popisu ne sadrže minimalno propisane elemente (uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja) i isti nisu razmatrani od strane nadležnog organa Doma zdravlja, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 3) i 4) i članom 21. stav (1) pomenutog pravilnika.

Shodno gore navedenom, kao i u većini ostalih tačaka izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da obezbijedi istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se:

- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u smislu da se izvrši popis poslovnih procesa koji se provode u Domu zdravlja, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti, uspostavi knjiga poslovnih procesa i druge aktivnosti koje su propisane odredbama navedenih propisa,**
- **u dijelu koji se odnosi na broj organizacionih jedinica, usklade odredbe Statuta Doma zdravlja i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta i da se navedenim pravilnikom utvrdi tačan broj i opis radnih mjesta i broj izvršilaca,**
- **evidencija o prisustvu zaposlenih na radu, vrši u skladu sa članom 3. i 5. Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu i članom 126. stav (6) i (7) Zakona o zdravstvenoj zaštiti i da se donese odluka o uvođenju dežurstva i/ili pripravnosti u Domu zdravlja shodno članu 128. stav (1) navedenog zakona i članu 11. i 14., stav (1), (4) i (5 pod a) Pravilnika o osnovima standarda i normativa zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja,**
- **radno vrijeme i raspored radnog vremena, utvrdi u skladu sa članom 61. stav (3) i 66. Zakona o radu,**
- **donese akt o korišćenju službenih vozila, usvoji normativ potrošnje goriva, vrši kontrola utroška goriva i da se u skladu sa članom 3. i 5. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga, izdaju i popunjavaju putni nalozi za službena vozila,**
- **popunjavanje obrazaca i unos u sistem GKT, vrši u skladu sa tačkom 13., 14. i 15. Uputstva o formi, sadržaju i načinu popunjavanja obrazaca za trezorsko poslovanje budžetskih korisnika,**

- *blagajničko poslovanje i upravljanje gotovim novcem, vrši shodno članu 11., stav (8) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i članu 8., stav (1) i (2) Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,*
- *pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme i zaliha, uspostave na način da obezbijede analitičke podatke i uvid u hronološki prikaz promjena izvršenih poslovnih događaja na sredstvima, u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i*
- *postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza i izvještavanje vrši u skladu sa članom 4. stav (1) i (2), 15. stav (2) i (3), 17. stav (4), 18. stav (1) tačka 2), 20. stav (1) tačka 3) i 4) i 21. stav (1) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.*

4. Nabavke

Dom zdravlja nije donio Plan javnih nabavki za 2022. godinu, niti su donesene posebne odluke o pokretanju postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 17. stav 1. Zakona o javnim nabavkama.

Nije izvršena prijava i registracija Doma zdravlja na veb portal E-nabavke shodno Uputstvu o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki informacionom sistemu „e-nabavke“ („Službeni glasnik BiH“ broj 90/14 i 53/15). Nepravilnost je otklonjena u toku 2023. godine, tako da za istu nije data preporuka.

Takođe, revizijskim ispitivanjem rashoda utvrđeno je da za nabavku pogonskog goriva i usluga održavanja vozila, u ukupnom iznosu od 59.937 KM, nisu provedene procedure javne nabavke, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da je ugovorni organ dužan da dodjeljuje ugovore o javnoj nabavci roba, usluga i radova primjenjujući postupke definisane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da se donosi plan nabavki i nabavke roba i usluga vrše uz primjenu odredbi Zakona o javnim nabavkama kako je propisano članom 6. i 17. stav (1) navedenog zakona.

5. Priprema i donošenje budžeta

U skladu sa Sporazumom o uvođenju Doma zdravlja u lokalni trezor Opštine Kalinovik od 28.10.2021. godine i Smjernicama za prelazak Domova zdravlja Republike Srpske na trezorski sistem poslovanja (iz marta 2021. godine), Dom zdravlja je opštini dostavio Finansijski plan (potrebna sredstva za 2022. godinu) u kome su planirani budžetski izdaci u ukupnom iznosu od 530.636 KM.

Odlukom o usvajanju budžeta opštine za 2022. godinu (Odluka Skupštine opštine Kalinovik iz decembra 2021. godine), Domu zdravlja je odobren budžetski okvir u iznosu od 442.000 KM.

U decembru 2022. godine opština Kalinovik je izvršila Rebalans budžeta. Dom zdravlja nije sproveo aktivnosti na pripremi rebalansa budžeta u skladu sa odredbama člana 25. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16), jer nadležnom odjeljenju opštinske uprave Kalinovik, nije dostavio budžetski zahtjev i obrazloženje za Rebalans budžeta za 2022. godinu.

Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta opštine za 2022. godinu („Službeni glasnik opštine Kalinovik“, broj 8/22 od 15.12.2022. godine), Domu zdravlja je odobren budžetski okvir u iznosu od 550.449 KM, i to za rashode za lična primanja zaposlenih (426.425 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (88.000 KM), izdatke za zalihe materijala i robe (2.500 KM) i ostale izdatke (33.524 KM).

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se aktivnosti koje se odnose na pripremu budžeta (izrada budžetskog zahtjeva i obrazloženja) vrše u skladu sa članom 25. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

6. Finansijski izvještaji

Dom zdravlja, čija je glavna knjiga u sastavu GKT opštine Kalinovik, dostavio je popunjene godišnje obrasce i obrazloženje nadležnoj službi za finansije Opštine u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17), odnosno Obrazac 2 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Obrazac 4a - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a - Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

Skupština opštine Kalinovik je na sjednici održanoj 24.05.2023. godine donijela Zaključak o usvajanju Izvještaja o izvršenju budžeta za 2022. godinu kojim je obuhvaćena i potrošačka jedinica Dom zdravlja. Prema navedenom izvještaju, izvršenje budžetskih izdataka Doma zdravlja je u okviru planiranih.

6.1. Prihodi i primici, rashodi i izdaci

Dom zdravlja je u 2022. godini iskazao ukupne prihode (primici nisu iskazani) u iznosu od 481.728 KM, a budžetski rashodi i izdaci za 2022. godinu (bez rashoda obračunskog karaktera) iskazani su u iznosu od 517.047 KM, što je u okviru odobrenog budžetom. Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 68.303 KM.

6.1.1. Prihodi

Prihode, koji su u cijelosti iskazani na fondu 01, čine neporeski prihodi i prihodi obračunskog karaktera.

6.1.1.1. Neporeski prihodi

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 419.185 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode ostvarene u skladu sa ugovorom zaključenim sa Fondom o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini u iznosu od 408.000 KM (od pružanja ambulantnih usluga u iznosu od 388.662 KM i usluga prevoza pacijenata na dijalizu od 19.338 KM), prihode od pružanja ambulantnih usluga drugim pravnim licima (7.545 KM) i participacije (3.639 KM).

Na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju i Pravilnika o principima, uslovima i kriterijumima za zaključivanje ugovora sa davaocima zdravstvenih usluga u Republici Srpskoj u 2022. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 118/21), Fond i Dom zdravlja su zaključili Ugovor (i dva Aneksa ugovora) o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini, kojim su uređena prava i obaveze istih u pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini po prihvaćenoj ponudi Zdravstvene ustanove i to pregled i struktura zdravstvenih usluga koje se pružaju, ukupan iznos naknade za izvršene usluge, kontrola izvršenja obaveza iz ugovora, sankcije za povrede ugovora i način rješavanja spornih pitanja. Ugovorom i Aneksima I i II ugovora, ugovorena su sredstva u ukupnom iznosu od 425.085 KM.

Dom zdravlja je, osim usluga ugovorenih sa Fondom, u 2022. godini pružao usluge primarne zdravstvene zaštite i zaposlenim radnicima firme „Sinohydro Corporation Limited“ - Poslovna jedinica Kalinovik, kojoj su ispostavljene fakture za izvršene ambulantne usluge u vrijednosti od 7.545 KM (prema cjenovniku Fonda za punu cijenu usluge). Sa navedenom firmom nije zaključen ugovor o pružanju ambulantnih usluga.

6.1.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 62.543 KM, a odnose se na pomoći u naturi (13.606 KM), ostale prihode obračunskog karaktera (38.648 KM) i prihode obračunskog karaktera evidentirane po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (10.289 KM).

Pomoći u naturi se odnose na vrijednost materijala i zaštitne opreme nabavljene kroz donaciju (donacija Fonda zdravstvenog osiguranja) za ublažavanje posljedica izazvanih pandemijom virusa Covid 19.

Ostali prihodi obračunskog karaktera najvećim dijelom se odnose na otpis obaveza po Rješenju Poreske uprave Republike Srpske broj 06/1.07/0704-453.2.2-17936/22 od 08.09.2022. godine u iznosu od 31.412 KM, zbog zastare istih u skladu sa članom 12. stav (1), tačka 9. i članom 83. stav (2) Zakona o poreskom postupku RS („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 78/20 i 37/22).

Prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (prihodi od ostalih naknada) su pogrešno klasifikovani na navedenom računu, odnosno prihodi koji se odnose na iznos računa za mjesec decembar, koji je ispostavljen Fondu (1/12) u skladu sa ugovorom o pružanju i finansiranju usluga primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini, nisu iskazani na poziciji ostalih prihoda obračunskog karaktera.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 625.891 KM (u cjelosti na fondu 01). Rashodi su iskazani u iznosu od 585.350 KM (čine ih tekući rashodi i rashodi obračunskog karaktera), a izdaci u iznosu od 40.541 KM (čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu i ostali izdaci).

6.1.2.1. Tekući rashodi

Tekući rashodi su iskazani u iznosu od 517.046 KM, što je u okviru odobrenog budžeta, a odnose na rashode za lična primanja zaposlenih i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 426.541 KM, a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih, bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada i otpremnine i jednokratne pomoći (bruto).

Rashodi za bruto plate zaposlenih su iskazani u iznosu od 419.445 KM, a odnose se na rashode za osnovnu platu nakon oporezivanja (218.980 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (15.617 KM), uvećanja osnovne plate po osnovu rada noću, za rad tokom praznika, dežurstva i po ostalim osnovama (54.236 KM), poreze na platu (77.597 KM) i zbirne doprinose na platu (53.015 KM).

Obračun plate i naknada (ostalih ličnih primanja i naknada) u Domu zdravlja, izvršen je u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 2/22) uz primjenu propisane cijene rada (Odluka o utvrđivanju cijene rada - „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 83/19 i 42/22).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) su iskazani u iznosu od 6.425 KM i odnose se na rashode za otpremnine po kolektivnom ugovoru (3.777 KM) i novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (2.648 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga su iskazani u iznosu od 90.505 KM, a odnose se na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, režijskog materijala, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga i ostalih neklasifikovanih rashoda.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga su iskazani u iznosu od 19.963 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (3.342 KM), ogreva (8.654 KM), vodovoda i kanalizacije (1.284 KM), usluge odvoza smeća (1.263 KM), korišćenja telefona i interneta (2.198 KM) i usluge prevoza ogreva (2.526 KM).

Nabavka ogreva, kao i usluga prevoza istog (u ukupnoj vrijednosti od 27.950 KM) za potrebe JU Dom za stara lica i Dom zdravlja (smješteni su u istom objektu), izvršena je preko Opštine Kalinovik na koju su i ispostavljene fakture. Evidentiranje i alociranje navedenih rashoda na navedene potrošačke jedinice izvršeno je u razmjeru od 60% za JU Dom za stara lica i 40% za Dom zdravlja, bez prethodno donesenog internog akta kojim bi se definisao način i kriterijumi za raspodjelu (alociranje) navedenih rashoda.

Rashodi za tekuće održavanje su iskazani u iznosu od 9.529 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za tekuće održavanje prevoznih sredstava (9.470 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani u iznosu od 51.623 KM, a odnose se na rashode po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima u zemlji (1.053 KM), utrošenog goriva i naftnih derivata (50.467 KM) i ostalih rashoda po osnovu putovanja u zemlji (103 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi su iskazani u iznosu od 6.205 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade po ugovoru o djelu (2.820 KM), reprezentacije i organizacije prijema i manifestacija (1.077 KM), posebni doprinos za profesionalnu rehabilitaciju (828 KM) i ostale nepomenute rashode (763 KM).

6.1.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 68.303 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha materijala (20.420 KM) i rashode po osnovu amortizacije (47.883 KM).

Amortizacija medicinske opreme je obračunata u iznosu od 4.970 KM, odnosno samo za dio medicinske opreme za koju je prilikom popisa, unesena nabavna vrijednost (49.704 KM) i ispravka vrijednosti (14.461 KM), po popisu i po knjigama.

6.1.2.3. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 40.541 KM, a čine ih izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara (6.737 KM) i ostali izdaci (33.804 KM).

Izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, evidentirani su po osnovu nabavke medicinskog i laboratorijskog materijala.

Ostali izdaci se odnose na prenesene obaveze za lična primanja (bruto plate i naknade za HII/2021) i obaveze prema dobavljačima iz 2021. godine koje su izmirene u 2022. godini (evidentirane po instrukciji Ministarstva finansija od 09.12.2021. godine, prilikom uvođenja Doma zdravlja u sistem lokalnog trezora opštine Kalinovik).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je iskazana u iznosu od 984.045 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 675.235 KM i neto vrijednosti od 308.810 KM, a čine ih zgrade i objekti i postrojenja i oprema. Prema nalazu revizije potcijenjena je za 9.762 KM.

U 2022. godini nije bilo nabavki stalne imovine, a smanjena je po osnovu obračunate amortizacije za 47.883 KM.

Zgrade i objekti su iskazani u iznosu od 210.612 KM neto vrijednosti (bruto vrijednost 310.585 KM i ispravka vrijednosti od 99.973 KM). Odnose se na zgradu Doma zdravlja u Kalinoviku, ambulantu u Ulogu i stan Doma zdravlja u Kalinoviku.

Stan u vrijednosti od 13.038 KM (bruto vrijednosti od 18.154 KM i 5.116 KM ispravke vrijednosti) je evidentiran u okviru Objekata zdravstvenih i socijalnih institucija, umjesto na ostalim stambenim objektima i jedinicama. Navedena nepravilnost je otklonjena u toku revizije tako da za istu nije data preporuka.

Postrojenja i oprema su iskazani u iznosu od 98.197 KM neto vrijednosti (bruto vrijednost od 673.460 KM i ispravke vrijednosti od 575.263 KM), a čine ih ostala prevozna sredstva, ostala kancelarijska oprema i medicinska oprema.

Motorna vozila su iskazana u bruto iznosu od 228.225 KM, ispravke vrijednosti od 154.617 KM i neto vrijednosti od 73.608 KM.

Kancelarijska i računarska oprema iskazana je na računu ostale kancelarijske opreme u ukupnom iznosu od 139.892 KM, nabavne i ispravke vrijednosti.

Medicinska oprema je iskazana u iznosu od 305.343 KM bruto vrijednosti, ispravke vrijednosti od 280.754 KM i neto vrijednosti od 24.589 KM.

Dom zdravlja je u 2023. godini angažovao vještaka mašinske struke koji treba da izvrši procjenu vrijednosti cjelokupne opreme Doma zdravlja.

U poslovnim knjigama vrijednost **zemljišta** nije iskazana. Prema vlasničkoj dokumentaciji, Dom zdravlja posjeduje zemljište ukupne površine od 3.340 m² i to gradsko građevinsko u KO Kalinovik površine od 2.923 m² i zemljište u Dobrom Polju, KO Trnovo 2, površine od 356 m². Dom zdravlja je u januaru 2023. godine angažovao vještaka građevinske struke koji je izvršio uvid u vlasničku dokumentaciju i uradio procjenu vrijednosti zemljišta. Procijenjena tržišna vrijednost zemljišta iznosi 9.762 KM. Shodno navedenom zemljište je iskazano u manjem iznosu za 9.762 KM, kao i revalorizacione rezerve za isti iznos, što nije u skladu sa članom 33. stav (3) i članom 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Navedena nepravilnost je otklonjena u toku revizije tako da za istu nije data preporuka.

6.2.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja iskazana su u iznosu od 11.440 KM bruto i neto vrijednosti, a odnose se na gotovinu (493 KM) i kratkoročna potraživanja (10.948 KM).

Kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od Fonda po osnovu prodaje i izvršenih usluga (10.308 KM) i potraživanja za više plaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (640 KM).

Prema ugovoru sa Fondom o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u 2022. godini (šire objašnjeno u tački 6.1.1.1. izvještaja), Dom zdravlja mjesečno ispostavlja fakturu u visini 1/12 ugovorenih sredstava. Navedeno fakturisanje ne predstavlja stvarno izvršene zdravstvene usluge, već fakturisanje 1/12 mjesečno od ugovorenih sredstava, odnosno fakturisana vrijednost izvršenih usluga koje Dom zdravlja pruža svodi se na izvedenu vrijednost. Navedena činjenica u najvećoj mjeri generiše veći iznos iskazanih rashoda u odnosu na prihode.

Na računu ostalih kratkoročnih potraživanja nije iskazan dugovni i potražni promet u iznosu od 414.797 KM, jer po ispostavljenim fakturama za izvršene ambulantne usluge i usluge prevoza pacijenata (1/12), nisu evidentirana potraživanja od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, što nije u skladu sa odredbama člana 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Evidentiranje na kodu opštine je vršeno prilikom uplata Fonda direktno na prihodima od pružanja ambulantnih usluga, a sa 31.12.2022. godine je izvršen prenos navedenih prihoda sa generalnog koda opštine na organizacioni kod Doma zdravlja.

Na potraživanjima je iskazano nenaplaćeno potraživanje u iznosu od 10.288 KM koje se odnosi na usluge (1/12) iz decembra 2022. godine.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se evidentiranje potraživanja po osnovu izvršenih ambulantnih usluga i usluga prevoza pacijenata, vrši na obračunskom osnovu u skladu sa odredbama člana 68. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.2.3. Obaveze i razgraničenja

Ukupne obaveze i razgraničenja Doma zdravlja na dan 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 198.051 KM i u potpunosti se odnose na kratkoročne obaveze koje čine obaveze za lična primanja zaposlenih, obaveze iz poslovanja i obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove.

Obaveze za lična primanja zaposlenih su iskazane u iznosu od 43.150 KM, a odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih (38.179 KM) za decembar 2022. godine, koje su izmirene u januaru 2023. godine i ostatak duga po reprogramu iz ranijih godina (4.971 KM).

Obaveze iz poslovanja su iskazane u iznosu od 14.933 KM, a najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima za nabavku roba i usluga u zemlji (14.009 KM) i obaveze prema fizičkim licima po osnovu naknada članovima Upravnog odbora i ugovorima o djelu (560 KM).

Obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove iskazane su u iznosu od 139.968 KM, a odnose se na konačan obračun kamata izvršen od strane Poreske uprave Republike Srpske, na plaćene obaveze prema istoj prilikom prelaska u sistem lokalnog trezora opštine Kalinovik.

Kratkoročne obaveze su do 28.02.2023. godine, gotovo u cijelosti izmirene.

6.2.4. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori - iskazani su u iznosu od 138.922 KM. Odnose se na trajne izvore i negativan finansijski rezultat ranijih godina.

Trajni izvori sredstava su iskazani u iznosu od 482.378 KM, a evidentirani su prilikom unosa početnih stanja u januaru 2022 godine u sistem lokalnog trezora nakon uključivanja poslovnih knjiga u isti sa danom 01.01.2022. godine.

Revalorizacione rezerve nisu iskazane, a prema nalazu revizije iste iznose 9.762 KM (objašnjeno u tački 6.2.1. izvještaja).

Finansijski rezultat ranijih godina iskazan je u negativnom iznosu od 343.456 KM, a evidentiran je prilikom unosa početnih stanja u januaru 2022 godine u sistem lokalnog trezora.

Dom zdravlja je na dan 31.12.2022. godine iskazao trajne izvore i rezultat ranijih godina na svom organizacionom kodu. Prema članu 90. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, propisano je da se finansijski rezultat i trajni izvori, u glavnoj knjizi trezora na dan bilansiranja ne iskazuju na organizacionim kodovima pojedinačnih budžetskih korisnika već na generalnim (opštim) organizacionim kodovima.

6.3. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu pisane informacije za potrebe revizije na dan 31.12.2022. godine, protiv Doma zdravlja se nisu vodili sudski sporovi, niti ima pokrenutih sudskih sporova u kojima se Dom zdravlja pojavljuje kao tužilac. Potencijalnu obavezu predstavlja zabilježba – upis hipoteke na stan koji je u vlasništvu Doma.

6.4.   **Obrazloženja uz finansijske izvještaje**

Uz finansijske izvještaje sačinjena su Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Domu zdravlja, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama.

Međutim, u istim nisu objelodanjene informacije u vezi ograničenja vlasništva nad zgradama i objektima (upis zaloga na stambenoj jedinici), bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana ispravka vrijednosti na početku i na kraju perioda za zgrade i objekte i svaku klasu opreme priznate u finansijskim izvještajima, uzroci neusaglašenosti stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja i informacije o vlastitim izvorima sredstava, što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 88 tačke d. i e. i paragraf 89 tačka a) i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se direktoru Doma zdravlja da obezbijedi da se u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje, objelodane informacije u skladu sa zahtjevima MRS JS 17- Nekretnine postrojenja i oprema (paragraf 88 tačke d. i e. i paragraf 89 tačka a.) i druge relevantne informacije u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Božidar Kuvelja, s.r.

Nevena Mališanović, s.r.